

Organisatieonderdeel: Samenleving
Behandelaar: M. van Driel
Telefoonnummer: 0342495404

Vorstelnr. 2963
Barneveld, 19 september 2023
Portefeuillehouder: J. van der Tak

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Voorstel Bestuursvereenkomst azc Barneveld tussen COA en de gemeente**

Gevraagde beslissing:

1. Instemmen met het aangaan van de bestuursvereenkomst 'Inzake de vestiging van een opvanglocatie aan de Nijkerkerweg 132 in de gemeente Barneveld' en de bijbehorende 'werkafspraken' tussen COA en de gemeente Barneveld.

1. Inleiding

Het college besluit de Bestuursvereenkomst en verder uitgewerkte werkafspraken (hierna te noemen: de Bestuursvereenkomst) met COA voor het toekomstig azc aan de Nijkerkerweg 132 in Barneveld aan te gaan. Deze bestuursvereenkomst is een volgende stap na het besluit van de gemeenteraad op 5 juli 2023 om de locatiekeuze van een azc in de gemeente Barneveld vast te stellen voor maximaal 10 jaar aan de Nijkerkerweg 132.

Op genoemde locatie wordt een nieuw opvangcentrum van COA gerealiseerd voor circa 300 asielzoekers. In de Bestuursvereenkomst worden afspraken gemaakt tussen het COA en de gemeente over (het functioneren van) de opvanglocatie. Dit betreft onder andere:

- afspraken over de duur (maximaal 10 jaar);
- bezettingsafspraken op de locatie (aantallen en type opvangvoorziening);
- afspraken over het functioneren van het azc in de wijk en het dorp, zoals gericht op de communicatie en het instellen van een klankbordgroep/overlegcommissie;
- afspraken over bijvoorbeeld veiligheid, gezondheidszorg en dagbesteding.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

Het realiseren van een azc voor circa 300 personen aan de Nijkerkerweg 132 in de gemeente Barneveld voor een periode van maximaal 10 jaar.

b) Maatschappelijk effect

De gemeente Barneveld vindt het een maatschappelijke verantwoordelijkheid om de helpende hand te bieden aan asielzoekers en wil zelf regie voeren op deze ontwikkeling (b.v. omvang, duur en realisatie van een azc).

3. Argumenten

Het aangaan van de bestuursvereenkomst vloeit voort uit het besluit van de gemeenteraad op 5 juli 2023 om in te stemmen met het vestigen van een azc aan de Nijkerkerweg 132 voor een periode van maximaal 10 jaar.

4. Kanttekeningen

De bestuursvereenkomst ziet toe op het gebruik van de locatie als azc door het COA. Afspraken over de fysieke inrichting en ontwikkeling van de betreffende locatie wordt verderop in het proces nog vastgelegd in een aparte overeenkomst.

5. Financiën

Het COA neemt de kosten van het opvangcentrum voor haar rekening. Gemeenten met een azc hebben daarnaast recht op verschillende vergoedingen. Deze staan opgenomen in het [Faciliteitenbesluit Opvangcentra](#).

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

De bestuursovereenkomst is eerder ook besproken in de commissievergadering van 22 juni 2023, wijzigingen die toen zijn aangegeven, zijn meegenomen zoals vermeld in de *'Raadsmemo toezeggingen commissievergadering en informeren azc 22 juni 2023'* met als doel de gemeenteraad te informeren over de bestuurlijke toezeggingen en te informeren over actualiteiten.

b) Communicatie

Het participatie- en communicatietraject wordt vervolgd.

7. Uitvoering

Evaluatie/controle

In de werkafspraken is opgenomen dat er verschillende overlegvormen zijn om te monitoren hoe het gaat en waar de voortgang besproken wordt en eventueel bijgestuurd kan worden indien nodig.

8. Bijlagen

1. Bestuursovereenkomst 'Inzake de vestiging van een opvanglocatie binnen de gemeente Barneveld'
2. Bijbehorende 'werkafspraken' tussen COA en de gemeente Barneveld.

Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een
opvanglocatie aan de Nijkerkerweg 132 in de
gemeente Barneveld

Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie

Partijen

- a. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, gevestigd aan de Rijnstraat 8 te Den Haag, hierbij vertegenwoordigd door een lid van het bestuur van het COA, de heer J. Kapteijns, hierna te noemen: ‘COA’
- b. De gemeente Barneveld, gevestigd aan Raadhuisplein 2, hierbij vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer J. van der Tak, hierna te noemen: ‘het gemeentebestuur’

Overwegende:

- dat het COA tot kerntaak heeft de opvang en begeleiding van vreemdelingen;
- dat het gemeentebestuur bereid is mee te werken aan de opvang van vreemdelingen in een opvanglocatie binnen de gemeente;
- dat het COA en het gemeentebestuur een optimaal functioneren van de opvanglocatie in de plaatselijke gemeenschap en in relatie tot de betrokken diensten en instellingen willen bewerkstelligen door het maken van afspraken en het treffen van de nodige voorzieningen;
- dat de bestuursovereenkomst onverlet laat dat het COA voor de realisatie van de opvanglocatie over de benodigde vergunningen moet beschikken;
- dat het gemeentebestuur zich binnen haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheden inspannt voor een zorgvuldige en voortvarende vergunningverlening;
- dat het Faciliteitenbesluit Opvangcentra, d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636) en de aanvullingen van 8 juni 1998 (Stb. 347) en 25 januari 2001 (Stb. 60) van toepassing zijn, alsmede eventuele toekomstige wijzigingen en aanvullingen;
- dat de directe verantwoordelijkheid voor het nemen van de noodzakelijke maatregelen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid, behalve bij de gemeente en het COA, bij meerdere partijen ligt;
- dat het uitgangspunt is dat de randvoorwaarden voor de te nemen maatregelen in verband met de opvang van vreemdelingen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare Orde en veiligheid voldoende in bestaande wet- en regelgeving zijn vastgelegd.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 - Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a) Vreemdeling: de persoon die in de opvanglocatie van het COA wordt opgevangen, zoals bedoeld in artikel 3 van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Het betreft hier zowel asielzoekers, als bewoners die een verblijfsvergunning hebben maar nog geen reguliere huisvesting in een gemeente hebben;
- b) Capaciteitsplaatsen: plaatsen in een opvanglocatie beschikbaar voor de opvang van vreemdelingen, zoals bedoeld in artikel 1.b van het Faciliteitenbesluit;
- c) Opvanglocatie: een opvangvoorziening waarin door of onder verantwoordelijkheid van het COA opvang wordt geboden aan vreemdelingen. Hieronder vallen een Opvangcentrum of een Noodopvang.
- d) Datum van ingebruikname: de datum waarop de eerste vreemdeling gebruik maakt van de opvanglocatie;
- e) Faciliteitenbesluit: het Faciliteitenbesluit Opvangcentra d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636).

Artikel 2 - Opvanglocatie

- 1. Het gemeentebestuur stemt in met de realisatie van de opvanglocatie aan Nijkerkerweg 132, 3771 LB te Barneveld door het COA.
- 2. Het COA gebruikt de opvanglocatie onder eigen verantwoordelijkheid als een *Opvangcentrum* ten behoeve van de opvang van vreemdelingen.
- 3. Het azc in Barneveld is/wordt geen aanmeldcentrum, geen locatie voor uitgeprocedeerde gezinnen en geen voorportaallocatie.

Artikel 3 – Aantal vreemdelingen en capaciteitsplaatsen

- 1. In de opvanglocatie worden circa 300 vreemdelingen opgevangen.¹
- 2. Het COA spant zich in voor een evenwichtige samenstelling van de groep vreemdelingen voor wat betreft herkomst, geslacht, leeftijd en gezinssituatie. Instroom is daarbij bepalend. Het COA heeft ook oog voor het concept dat we realiseren in Barneveld en de passendheid en samenstelling van de groepen op deze locatie.

¹ Met circa wordt bedoeld dat de capaciteit soms iets boven de 300 kan liggen (door bijv. de geboorte van een baby, nareizende familieleden van een vreemdeling op éénzelfde locatie plaatsen, of een gezin wat uit net meer mensen bestaat) en dat deze situatie tijdelijk is. We hebben het hierbij over een bandbreedte tot ongeveer +5 personen

3. Er worden geen alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV-ers) opgevangen op de opvanglocatie.
4. Per kwartaal verstrekt het COA het gemeentebestuur informatie over het aantal en over de in lid 3.2 bedoelde samenstelling van de groep vreemdelingen welke in de gevraagde periode in de opvanglocatie verblijft. In dit overzicht wordt tevens het aantal incidenten en de afwikkeling ervan opgenomen.
5. Als een vreemdeling van het azc Barneveld een HTL (Handhaving en toezichtlocatie)-maatregel opgelegd krijgt, komt deze persoon niet meer terug naar het azc Barneveld.

Artikel 4 - Duur van de overeenkomst

1. De bestuursovereenkomst wordt aangegaan voor de duur van maximaal *10 jaar* en vangt aan op de datum van ingebruikname.
Op het moment dat de eerste vreemdeling gebruik maakt van de opvanglocatie wordt deze datum vastgelegd in de “Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie”, zoals weergegeven in bijlage A en zal aan deze overeenkomst worden toegevoegd.
2. De overeenkomst eindigt van rechtswege na het verstrijken van de in lid 1 genoemde periode.
3. Het COA kan per aangetekende brief besluiten tot tussentijdse opzegging van de overeenkomst. Indien het COA overgaat tot tussentijdse opzegging geldt een opzegtermijn van tenminste 6 maanden.
4. In de situatie dat zich ernstige ongeregeldheden op het terrein van de openbare orde en veiligheid voordoen die verband houden met de aanwezige opvanglocatie, treedt de burgemeester in overleg met het COA om gezamenlijk te bezien of een oplossing kan worden bereikt.
5. Het gemeentebestuur kan bij buitensporige incidenten en/of ernstige incidenten met een structureel karakter op het gebied van openbare orde en veiligheid, de overeenkomst per aangetekende brief tussentijds opzeggen. Alvorens tot opzegging over te gaan treden partijen met elkaar in overleg om te bezien of een oplossing kan worden bewerkstelligd, waarbij de gemeente zich rekenschap geeft van de publieke belangen die het COA met de uitoefening van haar wettelijke opvangtaak heeft te dienen. Tussentijdse opzegging zal niet eerder plaats kunnen vinden dan nadat de gemeente een schriftelijk voornemen tot opzegging heeft uitgebracht en het COA een redelijke termijn van 6 weken ter voorbereiding op de opzegging heeft gesteld. In geval van tussentijdse opzegging, als bedoeld in dit lid, zullen er vanaf het moment van afloop van de

redelijke termijn en de formele opzegging door de gemeente geen nieuwe vreemdelingen meer instromen en zal de opvanglocatie na uiterlijk 6 maanden zijn gesloten.

Artikel 5 - Uitkeringen Faciliteitenbesluit

De aanspraak op verstrekking van de uitkering als bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 4, eerste lid van het Faciliteitenbesluit, vangt aan op de datum van ingebruikname.

Artikel 6 - Aanvullende werkafspraken

In aanvulling op de bijlagen A en B kunnen het gemeentebestuur en het COA, rekening houdend met elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden, nadere werkafspraken maken. Deze worden vastgelegd in een separaat document ‘Aanvullende Werkafspraken’. Het betreft hier eventuele aanvullingen en uitwerkingen op de in de toelichting Bestuursovereenkomst genoemde informatie. Dit kunnen afspraken zijn op het terrein van de organisatie van en diensten op de opvanglocatie.

Artikel 7 - Overige bepalingen

1. Bijlagen A (Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie), B (Toelichting Bestuursovereenkomst) en C (Aanvullende werkafspraken inzake de vestiging van een opvanglocatie) maken onverkort deel uit van onderhavige overeenkomst en geven een nadere toelichting en/of uitwerking van deze bestuursovereenkomst.
2. Indien de bestaande wet- en regelgeving op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid niet afdoende blijkt te zijn en hierdoor een knelpunt op dat onderdeel ontstaat, dan zullen het COA en het gemeentebestuur zich gezamenlijk inspannen dit knelpunt aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.
3. In geval van een wijziging van wet- of regelgeving die gevolgen heeft voor deze overeenkomst, zoals bijvoorbeeld de Spreidingswet, treden partijen met elkaar in overleg over hoe deze gevolgen het beste kunnen worden opgevangen. Indien naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet verwacht kan worden dat deze wijzigingen tot een ongewijzigde voortzetting van onderhavige overeenkomst leidt, dan vertrouwt de gemeente erop dat het COA bereid is om na overleg de overeenkomst hier op aan te passen. De duur van de

overeenkomst en het genoemde aantal op te vangen vluchtelingen zullen hierbij geen onderwerp van gesprek zijn.

4. Wijzigingen van deze overeenkomst zullen, na overeenstemming hierover tussen partijen, schriftelijk worden vastgelegd en als addendum aan deze overeenkomst worden gehecht.
5. In situaties waarin deze overeenkomst niet voorziet of in geval van geschillen, de uitleg en/of de uitvoering ervan, zullen partijen een maximale inspanning verrichten om deze geschillen in onderling overleg op te lossen.
6. Als de geschillen in onderling overleg niet zijn op te lossen kunnen partijen het geschil aanhangig maken bij de bevoegde rechter te Arnhem.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

Barneveld

Den Haag

[datum]

gemeente Barneveld

[datum]

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

J. van der Tak
burgemeester

drs. J. Kapteijns
Lid van het bestuur, plv.
bestuursvoorzitter

BIJLAGEN:

- Bijlage A: Voorbeeld: Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie;
- Bijlage B: Toelichting Bestuursovereenkomst;
- Bijlage C: Aanvullende werkafspraken.

Bijlage A Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie
(wordt door het COA verzonden zodra de opvanglocatie voor bewoning
in gebruik is genomen)

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Barneveld
Ten aanzien van de Burgemeester, J. van der Tak
Postbus 63
3770 AB Barneveld

[datum]

[kenmerk]

Onderwerp: Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie Nijkerkerweg 132

Geacht College,

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) wil het college bedanken voor alle gezamenlijke inspanningen om te komen tot het realiseren van een opvanglocatie in Barneveld. Samen met u geven we invulling aan een maatschappelijk vraagstuk; het bieden van opvang en begeleiding aan asielzoekers in Nederland.

Met deze verklaring willen wij u informeren dat de opvanglocatie Nijkerkerweg 132 op [datum en jaar] voor de opvang en begeleiding van asielzoekers in gebruik wordt genomen. Dit is overeenkomstig artikel 4 van de bestuursovereenkomst.

Wij vertrouwen op een goede samenwerking met uw gemeente, met omwonenden en andere betrokken organisaties. Mocht u vragen hebben over de verklaring of over de opvanglocatie dan kunt u contact opnemen met Jeike van der Ziel (jeikevanderziel@coa.nl)

Met vriendelijke groet,

Den Haag,
Centraal Orgaan opvang asielzoekers

F. van der Plas
Unitmanager Vastgoed en Facilitair

Bijlage B Toelichting Bestuursovereenkomst

I - Doel Bestuursovereenkomst

Inleiding

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) zorgt er voor – op grond van de Wet COA - dat vreemdelingen in een kwetsbare positie in een veilige en leefbare omgeving professioneel worden opgevangen en begeleid in een opvanglocatie. Het COA opent pas een opvanglocatie nadat de gemeente daarmee heeft ingestemd. In de bestuursovereenkomst staan afspraken tussen de gemeente en het COA over de vestiging en ingebruikname van een opvanglocatie.

Het COA dient over de benodigde vergunningen te beschikken voordat een opvanglocatie in gebruik wordt genomen. De gemeente is door het ondertekenen van de bestuursovereenkomst niet gebonden deze vergunningen te verlenen, maar partijen komen overeen dat de gemeente zich zal inspannen voor een zorgvuldige en voortvarende vergunningverlening.

Het doel van de bestuursovereenkomst is:

- 1.1** Afspraken vastleggen over de vestiging van een opvanglocatie in de gemeente.
- 1.2** Inzichtelijk maken van elkaars wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid, in relatie tot de opvanglocatie.

1.1 Afspraken vastleggen over de vestiging van een opvanglocatie

In de bestuursovereenkomst zijn afspraken opgenomen die nodig zijn voor het in gebruik nemen van de opvanglocatie. Daarbij valt te denken aan afspraken over welke locatie, of het een Opvangcentrum of Noodopvang betreft, het aantal bewoners, duur en welke wettelijke financiële uitkeringen beschikbaar worden gesteld (Faciliteitenbesluit).

Meer informatie over de praktische en financiële aspecten die de komst van een opvanglocatie met zich mee brengen, zoals communicatie, veiligheid, leefbaarheid, terugkeer en vertrek, bedrijfsvoering van het COA en ook over de uitkeringen en berekeningsystematiek van het Faciliteitenbesluit staan op de website van het COA <https://www.coa.nl/nl/een-azc-de-gemeente>

De gemeente heeft met het document ‘Aanvullende Werkafspraken’ de mogelijkheid om met het COA aanvullende werkafspraken te maken. Het betreft eventuele

aanvullingen en uitwerkingen op de in deze overeenkomst genoemde informatie. Dit gebeurt onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Aantal vreemdelingen en capaciteitsplaatsen

Voor het COA is het van belang om de bezetting in een opvanglocatie optimaal te kunnen gebruiken. Daarom worden in de Bestuursovereenkomst zowel het aantal vreemdelingen als het aantal capaciteitsplaatsen benoemd. Om het maximum aantal vreemdelingen te kunnen onderbrengen in de opvanglocatie, is het noodzakelijk om meer capaciteitsplaatsen beschikbaar te hebben. Zo kan het voorkomen dat een gezin bestaande uit vier personen in een wooneenheid met capaciteit voor vijf personen wordt geplaatst. De vijfde capaciteitsplaats blijft daardoor vacant. Daarom zijn meer capaciteitsplaatsen nodig dan het maximum aantal op te vangen vreemdelingen. Niet elke capaciteitsplaats zal in de praktijk bezet worden.

Voor het COA is de instroom leidend bij het plaatsen van vreemdelingen in opvanglocaties. Het COA maakt geen onderscheid naar nationaliteit, leeftijd, religie, seksuele geaardheid, achtergrond, etc.

Faciliteitenbesluit

Indien in een gemeente een opvangcentrum is gevestigd heeft de gemeente recht op uitkeringen volgens het Faciliteitenbesluit. Aan de gemeente wordt jaarlijks door het COA een uitkering verstrekt op basis van het aantal door asielzoekers permanent te bezetten capaciteitsplaatsen verminderd met het aantal op 1 januari van het uitkeringsjaar in de basisregistratie personen ingeschreven bewoners van het opvangcentrum.

Het Faciliteitenbesluit maakt voor de bekostiging onderscheid tussen artikel 3 en 4 (Opvangcentrum) en artikel 5 (Noodopvang). Onder Opvangcentrum vallen verschillende typen locaties² zoals azc (asielzoekerscentrum), col (Centrale Ontvangstlocatie), pol (Procesopvanglocatie), HTL (Handhaving en Toezichtlocatie) en GL (Gezinslocatie). Onder Noodopvang vallen Noodopvang en Aanvullende Opvang (AVO).

De soort opvanglocatie (Opvangcentrum of Noodopvang) wordt vastgelegd in artikel 2, tweede lid van de Bestuursovereenkomst.

1.2 Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid

Op bovengenoemde beleidsterreinen ligt de directe verantwoordelijkheid bij meerdere partijen. Dit is belangrijk om te constateren en te realiseren voor de komst van de opvanglocatie. Uitgangspunt is dat de voor de opvang van vreemdelingen benodigde voorzieningen en de te nemen maatregelen afdoende zijn geregeld in de bestaande wet- en regelgeving. Indien de regelgeving op een bepaald onderdeel niet afdoende blijkt te zijn en hierdoor een knelpunt kan ontstaan, dan kunnen het COA en de gemeente zich gezamenlijk inspannen dit aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.

Onderwijs

In de Nederlandse leerplichtwet is opgenomen dat alle kinderen in de leerplichtige leeftijd naar school moeten. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting en inrichting van de onderwijsvoorzieningen en handhaving van de leerplicht. De leerplicht geldt dus ook voor kinderen in de opvanglocatie. Vanaf het moment dat deze kinderen staan ingeschreven in de BRP heeft de gemeente de wettelijke taak de leerplicht van deze kinderen te handhaven.

Op grond van artikel 5a van het Faciliteitenbesluit kan de gemeente aanspraak maken op een uitkering verstrekt door het COA voor huisvesting van het basisonderwijs voor kinderen van de opvanglocatie.

Meer informatie over het organiseren van onderwijs aan asielzoekerskinderen staat op <https://www.coa.nl/nl/onderwijs-kinderen>.

Gezondheidszorg

Net als iedereen kunnen asielzoekers naar de huisarts, een verloskundige of het ziekenhuis. COA-medewerkers informeren asielzoekers over de Nederlandse gezondheidszorg en begeleiden minder zelfredzame bewoners bij hun gang naar de zorg. Op elk azc houdt een huisarts spreekuur. Met vragen over hun gezondheid kunnen de bewoners van een azc 24/7 bellen met een medisch contactcentrum.

GGD

Net als voor alle andere inwoners van Nederland is de GGD verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg voor asielzoekers. Deze zorg omvat onder meer infectieziektepreventie en -bestrijding, gezondheidsvoorlichting en jeugdgezondheidszorg (JGZ). Ook voert de GGD bij aankomst in Nederland de verplichte controle op tuberculose uit, voor asielzoekers uit landen waar tbc veel voorkomt.

Meer informatie over gezondheidszorg staat op <https://www.coa.nl/nl/medische-zorg-aan-asielzoekers> en <https://www.coa.nl/nl/vergoeding-van-medische-zorg>

Jeugdhulp

Sinds 1 januari 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp aan kinderen die in een opvanglocatie wonen en aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Gemeenten krijgen hiervoor een vergoeding op basis van het aantal kinderen in de Opvanglocatie.

Meer informatie over jeugdhulp staat op de website van de VNG

<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/asielzoekerskinderen>

Openbare orde en veiligheid

De burgemeester is op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente. De burgemeester en officier van justitie maken op grond van artikel 13 van de Politiewet in het driehoeksoverleg afspraken over de inzet van politie in de gemeente.

Het handhaven van de veiligheid binnen de opvanglocatie valt onder de verantwoordelijkheid van het COA. Indien incidenten binnen de opvanglocaties gevolgen kunnen hebben voor de openbare orde wordt door het COA in eerste instantie de politie geïnformeerd en indien nodig de burgemeester.

Om opvanglocaties veilig en leefbaar te houden, heeft het COA huisregels die asielzoekers in alle azc's moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of COA-medewerkers niet in hun waarde of overtreden ze op een andere manier de huisregels? Dan treft het COA maatregelen. Strafbare feiten meldt het COA altijd bij de politie. Samen met de partners uit de bestuursrecht- en strafrechtketen treft het COA maatregelen tegen overlastgevers.

Uitgebreide informatie over veiligheid op een opvangcentrum staat op:

<https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs> en <https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen>.

Aanvullende Werkafspraken inzake de vestiging van een opvanglocatie aan de Nijkerkerweg 132 in de gemeente Barneveld

Aanvullende Werkafspraken

behorende bij de Bestuursovereenkomst [datum] tussen het COA en de gemeente Barneveld inzake de vestiging van een opvanglocatie aan de Nijkerkerweg 132 in de gemeente Barneveld.

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) hierbij vertegenwoordigd door de regiomanager Opvang & Begeleiding regio Midden-Zuid, J. Ziel

en

De gemeente Barneveld, gevestigd aan Raadhuisplein 2, hierbij vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer J. van der Tak, hierna te noemen: ‘het gemeentebestuur’

hebben ter uitwerking van artikel 6 van bovengenoemde Bestuursovereenkomst de volgende afspraken gemaakt.

Ondertekening:

Barneveld

Den Haag

[datum]

[datum]

gemeente Barneveld

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

J. van der Tak
burgemeester

Jeike van der Ziel
regiomanager Opvang & Begeleiding
Regio Midden-Zuid

Toelichting Aanvullende Werkafspraken

I – Doel Aanvullende Werkafspraken

In artikel 6 van de Bestuursovereenkomst is opgenomen dat de gemeente en het COA nadere werkafspraken kunnen maken over de vestiging van een opvanglocatie en deze vastleggen in een separaat document ‘Aanvullende Werkafspraken’. Indien bepaalde – aanvullende - zaken voor de gemeente belangrijk zijn om vast te leggen, dan kan dit in overleg met de regiomanager Opvang & Begeleiding.

Het betreft hier eventuele aanvullingen en/of uitwerkingen op de in de Toelichting Bestuursovereenkomst genoemde informatie. Dit kunnen afspraken zijn op het terrein van de organisatie van en diensten op de opvanglocatie. Dit gebeurt onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

In het tweede gedeelte van deze toelichting zal per thema worden ingegaan op de wettelijke verantwoordelijkheden van partijen, waarbij wordt verwezen naar relevante informatie. Voor gemeenten die over de betreffende onderwerpen verder uitgewerkte afspraken willen opnemen zijn ter illustratie enkele voorbeeldafspraken opgenomen.

II – Afspraken

1. Organisatie en omgeving COA

1.1. Wettelijke taak COA

Het COA bestaat sinds de ingang van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (1994). In deze 'Wet COA' zijn de volgende taken vastgelegd voor het zelfstandig bestuursorgaan Centraal Orgaan opvang asielzoekers:

- onderdak bieden aan asielzoekers
- hen begeleiden naar een toekomst in Nederland of daarbuiten
- opvanglocaties verwerven en beheren
- de veiligheid en leefbaarheid in de opvanglocaties handhaven, en
- asielzoekers voorzien van noodzakelijke middelen

Meer informatie over de wettelijke taak van het COA staat op:

<https://www.coa.nl/nl/organisatie>

Afspraak – Wettelijke taak COA

1. Het COA zorgt voor een adequate aanpassing, inrichting en instandhouding van de opvanglocatie in overeenstemming met de ter zake geldende wettelijke en gemeentelijke regelgeving. Hiervoor dient het COA voor de opvanglocatie in het bezit te zijn van de benodigde vergunningen.

1.2 Communicatie

Bij de vestiging van een nieuwe opvanglocatie zijn veel partijen betrokken met soms uiteenlopende belangen. Tot de datum van ingebruikname van de opvanglocatie is de gemeente verantwoordelijk voor de communicatie hierover met haar inwoners.

Vanaf de ingebruikname van de opvanglocatie is het COA verantwoordelijk voor adequate, tijdige en begrijpelijke informatievoorziening aan de belanghebbenden.

Goed contact met de omgeving is belangrijk. Het COA zet zich ervoor in om buurtbewoners en bewoners van het azc met elkaar te laten kennismaken. De locatiemanager van het azc onderhoudt contact met onder meer de gemeente, de wijkagent, de plaatselijke winkeliersvereniging, maatschappelijke organisaties en de klankbordgroep van omwonenden/belanghebbenden. Tevens draagt COA zorg voor een goede bereikbaarheid om te kunnen reageren op vragen, zorgen of suggesties van belanghebbenden.

Meer informatie over communicatie staat op <https://www.coa.nl/nl/vestiging-van-een-azc>.

Afspraak – Communicatie

1. Tot de datum van ingebruikname van de opvanglocatie is de gemeente verantwoordelijk voor communicatie en informatievoorziening over de opvanglocatie

naar de inwoners van de gemeente en andere betrokkenen. Het COA zal de gemeente hierin ondersteunen, wanneer de gemeente dit vraagt.

2. Vanaf de datum van ingebruikname van de opvanglocatie draagt het COA, in overleg met de gemeente, zorg voor de informatie aan de inwoners van de gemeente over de opvanglocatie, de ontwikkelingen en over de te volgen procedures.
3. Voorafgaand en na ingebruikname van de opvanglocatie spant het COA zich in om omwonenden van de opvanglocatie kennis te laten maken met de opvanglocatie en haar bewoners wanneer deze zijn gearriveerd.
4. Het COA en de gemeente verstrekken elkaar informatie die van belang is voor de uitvoering van de taken van de gemeente of het COA, die verband houden met de aanwezigheid van de opvanglocatie in de gemeente.
5. Het COA is telefonisch en per e-mail bereikbaar voor vragen en klachten uit de wijk en stelt daartoe een vast lokaal aanspreekpunt aan.
6. Voor de communicatie van bewoners zorgt het COA voor wifi op de opvanglocatie.

Afspraak – Overleg tussen COA en de gemeente

1. Op ambtelijk niveau zal ten minste één keer per kwartaal overleg plaatsvinden tussen het COA en de gemeente, of zoveel vaker als nodig is.
2. Op bestuurlijk niveau zal ten minste één keer per jaar overleg plaatsvinden tussen het COA en de gemeente, bij de start van de opvang zal deze frequentie in eerste instantie hoger zijn.

Afspraak – Instellen overlegcommissie/klankbordgroep

1. Het COA en de gemeente stellen gezamenlijk een ‘overlegcommissie/klankbordgroep’ in ter bevordering van de relatie tussen de bewoners van de opvanglocatie en de omwonenden. Het COA faciliteert en financiert de vergaderkosten van de ‘overlegcommissie.’
2. Nadere afspraken worden in ieder geval gemaakt over samenstelling van de overlegcommissie/klankbordgroep en de vergaderlocatie.
3. In de overlegcommissie/de klankbordgroep hebben in ieder geval zitting: vertegenwoordiger(s) van de gemeente, de politie, vertegenwoordiging van de omwonenden, vertegenwoordiger COA van de opvanglocatie.

1.3 Klachtenafhandeling

Ook eventuele klachten maakt het COA zo snel mogelijk bespreekbaar. De locatiemanager is

vanuit het COA het eerste aanspreekpunt voor vragen en klachten uit de directe omgeving. Voor klachten die niet langs deze weg zijn opgelost, bestaat de COA Klachtenregeling. Meer informatie over klachtenafhandeling staat op: <https://www.coa.nl/nl/klachtenregeling>.

Afspraak – Melden van calamiteiten en klachten aan COA

1. Door het COA wordt een telefoonnummer en e-mailadres opengesteld voor meldingen en klachten met betrekking tot de opvanglocatie.

1.4 Veiligheid

Het COA is verantwoordelijk voor de fysieke en sociale veiligheid in de opvanglocaties. De zorg hiervoor heeft dan ook een hoge prioriteit. Het COA geeft hierover voorlichting en asielzoekers ondertekenen huisregels die ze moeten naleven. Bij overtreding van de huisregels treft het COA maatregelen. Het COA heeft beveiligers in dienst. Zij bemensen de receptie en surveilleren bijvoorbeeld over het terrein. Bij incidenten binnen de opvanglocaties die gevolgen kunnen hebben voor de openbare orde informeren we in eerste instantie de politie en zo nodig de burgemeester.

Op elk moment van de dag zijn er voldoende gecertificeerde bedrijfshulpverleners (bhv'ers) in een azc aanwezig. Elk azc heeft een bhv-plan waarin staat hoe medewerkers in geval van nood moeten handelen. En maakt hierover afspraken met de gemeente en lokale hulpdiensten.

Meer informatie over veiligheid staat op: <https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs> en bij <https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen>.

Afspraak – Bedrijfsnoodplan, BHV'ers en meldcode

1. Het COA stelt, na overleg met de gemeente, een bedrijfsnoodplan vast voor de opvanglocatie zodat in voorkomende gevallen hulporganisaties adequaat kunnen handelen.
2. Het COA garandeert 24 uur per dag, 7 dagen per week begeleiding, aanwezigheid van beveiligers en bedrijfshulpverleners op de opvanglocatie.
3. Het COA hanteert een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode voldoet aan de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.
4. Op de locatie is een getrainde aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aanwezig en deze persoon neemt ook deel aan het lokale intervisienetwerk/netwerkbijeenkomsten.

Afspraak – Informeren burgemeester door het COA

1. Het COA meldt calamiteiten die plaatsvinden in de opvanglocatie in eerste instantie aan de politie en zonodig aan de burgemeester.
2. Piket veiligheid (0342)-495890 wordt geïnformeerd als er calamiteiten zich voordoen.
3. Bij een eventuele beëindiging van de opvangvoorziening voor een asielzoeker wordt door het COA – conform de werkwijze en procedure beschreven in de Leidraad

Terugkeer & Vertrek - de burgemeester ten minste twee weken van tevoren op de hoogte gebracht.

4. Als er zaken zijn waar zwaarwegende zorgen of familiebelang spelen die ingaan tegen gemaakte afspraken en waar maatwerk moet worden toegepast treden COA en gemeente in overleg en komen tot een gezamenlijk besluit.

Afspraak MDO's

1. Wanneer er sprake is overlast of andere omstandigheden of signalen van een asielzoeker die verblijft in het AZC Barneveld, sluit een bevoegde medewerker van de locatie aan bij een multidisciplinair overleg georganiseerd door de gemeente.

1.5 Begeleiding

Het COA biedt meer dan alleen onderdak. Het COA begeleidt asielzoekers bij het vormgeven van hun toekomst in Nederland, het land van herkomst of een ander land. In elk azc worden programma's aangeboden en voeren COA-medewerkers gesprekken met asielzoekers over het leven in en rond het azc en over hun toekomst. Zo versterken asielzoekers vaardigheden die ze nodig hebben om regie te houden op hun eigen leven.

Meer informatie staat op: <https://www.coa.nl/nl/begeleiding-voorbereiden-op-de-toekomst>.

Afspraak – Inspanning COA dagbestedingsactiviteiten.

1. Het COA spant zich in zoveel mogelijk dagbestedingsactiviteiten binnen de opvanglocatie aan te bieden, zoals bijvoorbeeld recreatieve activiteiten en (basale) Nederlandse taalles door vrijwilligers. Het COA werkt hierin samen met lokale organisaties.
2. Het COA organiseert samen met maatschappelijke partners uit Barneveld en bewoners verschillende activiteiten die ontmoeting en verbinding tussen AZC-bewoners en omwonenden stimuleren.
3. Het COA en de gemeente werken nauw samen om het inburgeringsproces en de uiteindelijke uitstroom van vergunninghouders naar de gemeente zelf en in de omliggende gemeenten zo goed mogelijk te faciliteren en te waarborgen. Uitstroom van statushouders naar de gemeente Barneveld vindt bij voorkeur plaats uit het AZC Barneveld, omdat dit snelle inburgering ten goede komt.

1.6 Vrijwilligers

In de asielopvang zijn duizenden vrijwilligers actief. Hun inzet is hard nodig. Meer informatie over vrijwilligerswerk staat op: <https://www.coa.nl/nl/vrijwilligerswerk>.

Afspraak – Werving vrijwilligers

1. Het COA werft en begeleidt vrijwilligers die actief willen zijn op de opvanglocatie en sluit met deze personen een vrijwilligerscontract en draagt zorg voor een vergoeding.

1.7 Bedrijfsvoering

De komst van een azc brengt ook werkgelegenheid met zich mee. Meer informatie over de werving van personeel, producten en diensten staat op: <https://www.coa.nl/nl/werken-bij>

Afspraak – Inspanning inhuren lokale producten en diensten

1. Voor zover (Europese) aanbestedingsregels dit toestaan, spant het COA zich in, diensten en producten die nodig zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoveel mogelijk vanuit de gemeente en de regio aan te trekken.
2. Werving van personeel door het COA geschiedt door StartPeople. Bij de werving van personeel wordt, voor zover (Europese) aanbestedingsregels dit toestaan en binnen het personeelsbeleid van het COA passend, zoveel mogelijk personeel uit de gemeente of de regio aangetrokken.
3. Het COA spant zich in zoveel mogelijk maatschappelijke stageplaatsen, werkervarings- en afstudeerplaatsen op de opvanglocatie aan te bieden.

2. Onderwijs

Alle kinderen in Nederland hebben recht op onderwijs. Ook kinderen van asielzoekers gaan zo snel mogelijk naar school. In ieder geval binnen 3 maanden nadat ze in Nederland zijn aangekomen. Gemeenten zorgen voor het onderwijs aan leerplichtige kinderen. Het COA werkt nauw samen met gemeenten en scholen.

Gemeenten kunnen voor de huisvestingskosten van het basisonderwijs aan asielzoekerskinderen een beroep doen op de Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA-regeling). Het COA voert deze regeling uit.

Meer informatie over het organiseren van onderwijs aan asielzoekerskinderen staat op <https://www.coa.nl/nl/onderwijs-kinderen>.

Afspraak – Onderwijs

1. De gemeente neemt maatregelen die voorzien in onderwijs aan de leerplichtige kinderen die in de opvanglocatie verblijven.
2. Ten behoeve van de uitvoering van deze afspraak verstrekt het COA de gemeente schriftelijke informatie met betrekking tot de van toepassing zijnde regelgeving.

3. Gezondheidszorg

Net als iedereen kunnen asielzoekers naar de huisarts, een verloskundige of het ziekenhuis. COA-medewerkers informeren asielzoekers over de Nederlandse gezondheidszorg en begeleiden minder zelfredzame bewoners bij hun gang naar de zorg. Op elk azc houdt een huisarts spreekuur. En met vragen over hun gezondheid kunnen de bewoners van een azc 24/7 bellen met een medisch contactcentrum.

Meer informatie over gezondheidszorg staat op <https://www.coa.nl/nl/medische-zorg-aan-asielzoekers> en <https://www.coa.nl/nl/vergoeding-van-medische-zorg>.

Afspraak – gezondheidszorg

1. De verantwoordelijkheid voor het onderkennen en bestrijden van besmettelijke ziekten in de opvanglocatie en de overige preventieve gezondheidszorgtaken ten behoeve van

de bewoners, heeft het COA contractueel belegd bij GGD-GHOR Nederland. De gemeente heeft krachtens de Wet Publieke gezondheid haar eigen verantwoordelijkheid hierin.

2. De verantwoordelijkheid van het eerste- en tweedelijns zorgaanbod heeft het COA contractueel belegd bij RMA healthcare die de Regeling Medische Zorg Asielzoekers (RMA) uitvoert. De gemeente heeft, in aanvulling op het regionaal aanbod Jeugdgezondheidszorg (JGZ), lokaal maatwerk ingekocht bij de GGD. Inwoners van het AZC kunnen, indien nodig, gebruik maken van hetzelfde aanbod uit het lokaal maatwerk. De kosten hiervoor worden vergoed door het COA.
3. Als er sprake is van capaciteitsproblemen bij lokale (ingekochte) tandartsen zorgt het COA voor een tandarts op locatie, zodat lokale tandartsen niet extra belast worden.

4. Openbare orde en veiligheid

Om opvanglocaties veilig en leefbaar te houden, heeft het COA huisregels die asielzoekers in alle azc's moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of COA-medewerkers niet in hun waarde of overtreden ze op een andere manier de huisregels? Dan treft het COA maatregelen. Strafbare feiten worden altijd bij de politie gemeld. Samen met de partners uit de bestuursrecht- en strafrechtketen treft het COA maatregelen tegen overlastgevers.

Uitgebreide informatie over veiligheid op een opvangcentrum staat op:

<https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs> en <https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen>

Afspraak – Inspanning opschaling politiecapaciteit en/of BOA capaciteit

1. Indien het, naar het oordeel van de burgemeester, noodzakelijk is om de politiecapaciteit en/of BOA capaciteit tijdelijk te verhogen, brengt de burgemeester deze wens in, in het daarvoor bestemde overleg.
2. De verantwoordelijkheid voor een adequate personeelsbezetting voor de handhaving van de veiligheid en leefbaarheid op het opvangcentrum ligt bij het COA.
3. Het COA is gedurende 24 uur per dag en zeven dagen per week bereikbaar voor politie, omwonenden en de gemeente.
4. Het COA, de gemeente en de politie overleggen tijdens de gebruiksperiode regelmatig over alle zaken met betrekking tot het functioneren van de opvanglocatie, de risico's van verstoring van de openbare orde binnen en buiten de locatie en andere relevante zaken. Ruim voorafgaand aan de start van de gebruiksperiode worden afspraken gemaakt over samenstelling en frequentie van dit overleg. Deze afspraken worden vastgelegd in een veiligheidsplan, dat deel uitmaakt van deze Bestuursovereenkomst.